

Comhairle Chontae Uíbh Fhailí
Offaly County Council

SCÉIM CHOISTE AN BHEARTAIS STRAITÉISIGH
2024 – 2029

Iúil 2024 – leagan 1

CLÁR AN ÁBHAIR

Réamhrá	Leathanach 2
Ról Ghrúpa an Bheartais Chorparáidigh	Leathanach 2
Ról agus cuspóirí Choistí an Bheartais Straitéisigh (CBS)	Leathanaigh 3-4
An tAcht Stocaireachta 2015	Leathanach 4
Struchtúr Ghrúpa an Bheartais Straitéisigh	Leathanaigh 4-5
Leasanna na hEarnála	Leathanach 5
Ballraíochtaí CBS	Leathanaigh 6-7
Oiliúint	Leathanach 7
Próiseas Bunaithe Choistí an Bheartais Straitéisigh	Leathanach 8
Leithdháileadh Táscach Saincheisteanna Beartais	Leathanaigh 9-11
Aguisín 1	
➤ CBS um Beartas Tithíochta & Imeasctha	
➤ CBS um Beartas Pleanáil Forbairt Gheilleagrach agus Athbheochana	
➤ CBS um Beartas Ghníomhú ar son na hAeráide, Comhshaoil, Uisce agus Iompair	
➤ CBS um Beartas Seirbhísí Pobail, Cultúrtha agus Éigeandála	

Dréacht-Scéim Choiste an Bheartais Straitéisigh 2024-2029

Réamhrá

De réir fhorálacha Alt 48 den Acht Rialtais Áitiúil 2001, arna leasú le hAlt 41 den Acht um Athchóiriú Rialtais Áitiúil, 2014, bunóidh an Chomhairle trí choistí réitigh ar a dtabharfar Coistí Beartas Straitéiseach (CBSanna) chun breithniú a dhéanamh ar ábhair a bhaineann le beartas atá nasctha le foirmlíú, forbairt, faireachán agus athbhreithniú beartais a bhaineann le feidhmeanna an údaráis áitiúil agus chun comhairle a thabhairt don Chomhairle i leith na nithe sin.

GBC – Struchtúr

Bíonn an GBC comhdhéanta mar seo a leanas:

1. Cathaoirleach Chomhairle Chontae Uíbh Fhailí mar chathaoirleach uirthi;
2. Cathaoirleach gach ceann de na Coistí Beartas Straitéiseach, agus
3. i gcás ceantar bardasach gan cathaoirleach CBS, ionadaí ón gCeantar Bardasach a bhíonn i gceist.

Nascann an GBC obair na CBSanna éagsúla, feidhmíonn sé mar chineál comh-aireachta agus cuireann sé fóram ar fáil inar féidir seasaimh bheartais a théann i bhfeidhm ar an gComhairle ar fad a chomhaontú lena gcur faoi bhráid na Comhairle iomláine. Tuairisceoidh an Cathaoirleach don Chomhairle ar obair an GBC.

GBC - Ról

Is coiste de chuid na Comhairle é an GBC, cosúil leis an CBS.

Is é an cúram atá uirthi comhairle agus cúnamh a thabhairt don Chomhairle, agus an t-údarás cinnteoireachta iomlán fágtha faoin gComhairle. Tuairiscíonn an Cathaoirleach don Chomhairle iomlán ar obair an GBC. Sa chomhthéacs sin, is faoi gach Comhairle, i gcomhar leis an bPríomhfheidhmeannach, atá sé réimse freagrachtaí agus cúraimí GBC a chinneadh.

Ba cheart don GBC:

- Ról lárnach a imirt in ullmhú an Bhuiséid agus an Phlean Chorpáidigh;
- Ionchur a chur ar fáil don Chomhairle iomlán maidir le haon cheist is ábhar imní ginearálta don Chomhairle as a stuaim féin nó ar iarratas ón gComhairle;
- Freagracht a chinneadh as feidhmeanna forchoimeáda a chomhlíonadh amhail idir leibhéal an cheantair bhardsaigh (nó ceantar bardasach ar leith) agus an t-údarás áitiúil, i gcás ina gcuireann an Príomhfheidhmeannach faoina bhráid ceist faoi chomhsheasmhacht nó faoi dhúbláil neamhriachtanach a sheachaint;
- Monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht fhoriomlán údarás áitiúil, lena n-áirítear cúrsaí rialachais agus maoirseachta, go háirithe trí thuarascálacha an

Choiste Iniúchta, Iniúchóir an Rialtais Áitiúil agus an Choimisiúin Náisiúnta Maoirseachta agus Iniúchóireachta (NOAC) a bhreithniú, agus i gcomhréir le Cód Rialachais an Rialtais Áitiúil;

- Déileáil le saincheisteanna foriomlána maidir le pleananna seachadta seirbhíse, seirbhís do chustaiméirí, luach ar airgead, srl., (dhéileálfadh CBSanna aonair le saincheisteanna den sórt sin ina gcuid oibre a oiread a bhainfeadh lena sainchúram seirbhíse ar leith);
- Cláir oibre na CBSanna a fhorpheas agus monatóireacht a dhéanamh ar a mbaint amach;
- Obair na CBSanna a chomhordú;
- A iarraidh ar CBSanna saincheisteanna beartais ar leith a bhreithniú; i gcás inarb iomchuí; agus
- Aiseolas a chur ar fáil do na CBSanna maidir le beartas agus le tuairimí na Comhairle i réimsí a bhaineann leis na CBSanna.

Ról agus Cuspóirí Choistí an Bheartais Straitéisigh (CBSanna)

Is í an Chomhairle an t-údarás cinnteoireachta, agus is é cúram na CBSanna, mar choistí na Comhairle, comhairle agus cúnamh a thabhairt don Chomhairle ina cuid oibre. Cé go bhfuil sé de chúram ar gach CBS cuidiú leis an gComhairle beartas a cheapadh agus a fhorbairt, is leis an gComhairle iomlán atá na cinntí beartais críochnaitheacha ar deireadh. Tá sé mar aidhm ag an gcóras CBS deis a thabhairt do Chomhairleoirí agus do leasanna earnála ábhartha páirt iomlán a ghlacadh sa phróiseas déanta beartas ó chéimeanna luatha, nuair a bhíonn roghanna beartais níos solúbtha. Príomhról a bheidh ag CBSanna díriú ar shaincheisteanna straitéiseacha agus forléargas straitéiseach a bheith acu ar réimsí beartais ábhartha sa chomhthéacs is leithne. *Dá réir sin:*

- Ba cheart do CBSanna clár oibre ilbhliantúil a ghlacadh atá nasctha le Plean Corparáideach an údarais áitiúil agus é a thabhairt cothrom le dáta go rialta de réir mar is gá.
- Déanfaidh Cathaoirleach an CBS ionadaíocht thar ceann na CBSanna ag cruinnithe na Comhairle.
- Cuirfidh obair gach CBS beartas agus cuspóirí corparáideacha foriomlána na Comhairle san áireamh, comhlíonfaidh siad forálacha reachtúla, comhtháthóidh siad le pleananna reachtúla nuair is ábhartha, agus nascfaidh siad go réalaíoch le hacmhainní airgeadais agus beidh siad freagrúil do chomhairliúcháin earnála.

- Féadfaidh an CBS iarraidh ar na húdaráis phoiblí freastal ar chruinniú chun cabhrú le beartas a fhorbairt.
- Ba cheart do GBC comhordú a dhéanamh ar an obair agus faireachán a dhéanamh ar chlár oibre na CBSanna.
- Tá ról ríthábhachtach ag na CBSanna maidir le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe a bhaint amach ar an leibhéal áitiúil. Agus beartas á bhreithniú agus á mholadh, ba cheart do gach CBS a aithint mar a rachaidh an polasaí atá beartaithe i bhfeidhm ar na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe ábhartha.

An tAcht Brústocaireachta, 2015 - Cód Trédhearcachta

Tá an tAcht um Brústocaireacht a Rialáil 2015 (an tAcht) ceaptha chun faisnéis a chur ar fáil don phobal maidir le cé atá ag stocaireacht ar cé agus faoi cad é. D'fhéadfadh dualgais faoin Acht a bheith ar dhaoine aonair agus ar eagraíochtaí a bhíonn páirteach i gCoistí Beartas Straitéiseach arna mbunú ag údaráis áitiúla.

Gné chriticiúil d'fhoirmlithe beartas poiblí ag Coistí na mBeartas Straitéiseach is ea saineolas, scileanna agus eolas ó dhaoine lasmuigh den tseirbhís phoiblí a bheith ar fáil do na húdaráis áitiúla. Sa chás go gcuimsíonn ballraíocht an Choiste duine amháin ar a laghad ar Oifigeach Poiblí Ainmnithe é nó í chun críocha an Achta, d'fhéadfadh sé tarlú go bhféadfaí cumarsáidí laistigh den ghrúpa a mheas mar chumarsáidí brústocaireachta. D'fhéadfadh sé go n-iarrfaí ar an duine a dhéanann na cumarsáidí sin clárú mar bhrústocaire agus an chumarsáid sin a chur ar ais chuig an gClár Brústocaireachta.

Forálann an tAcht, áfach, d'eisceacht ón gceanglas clárú i gcásanna den sórt sin a luaithe a bheidh critéir shonraithe thrédhearcachta curtha i bhfeidhm. D'fhoilsigh an tAire Airgeadais agus Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe cód trédhearcachta chun aghaidh a thabhairt ar an gceist sin. Bheadh cumarsáid idir comhaltaí Choiste an Bheartais Straitéisigh faoi obair an Choiste díolmhaithe sa chás go gcloíonn an grúpa atá i gceist leis an gCód Trédhearcachta.

Struchtúr - Grúpa an Bheartais Straitéisigh

Foráiltear le struchtúr an CBS do bhunú ceithre CBSanna mar seo a leanas:

1. Beartas Tithíochta & Imeasctha
 2. Beartas Pleanáil Forbairt Gheilleagrach agus Athbheochana
 3. Beartas Ghníomhú ar son na hAeráide, Comhshaoil, Uisce agus Iompair
 4. Beartas Seirbhísí Pobail, Cultúrtha agus Éigeandála.
- Beidh gach comhalta de Chomhairle Chontae Uíbh Fhailí ina chomhalta de CBS amháin ar a laghad.
 - Tiocfaidh na CBSanna le chéile chomh minic agus is gá agus ar a laghad uair amháin gach ráithe.

- Beidh trian ar a laghad dá bhallaíocht ag gach CBS ó earnálacha atá ábhartha do shainchúram an choiste.
- Socróidh gach coiste a ghnó agus a imeachtaí féin (lena n-áirítear dátaí agus amanna cruinnithe a shocrú) faoi réir aon leasaithe, más gá, ar Bhuan-Orduithe na Comhairle.
- Ceapfaidh an Chomhairle iomlán Cathaoirleach gach CBS as measc na gcomhaltaí tofa a cheapfaidh an Chomhairle.
- Beidh Cathaoirleach gach CBS i seilbh oifige ar feadh íostréimhse trí bliana a fhéadfaidh an Chomhairle a athnuachan.
- Go ginearálta, beidh ballraíocht (idir Chomhairleoirí agus ionadaithe leasanna earnála) CBS ar feadh shaolré na Comhairle.
- Ullmhóidh gach CBS dréachtphlean oibre gach bliain le faomhadh ag an gComhairle agus tuairisceoidh siad go foirmiúil ar an bplean oibre seo uair sa bhliain ar a laghad.

Leasanna Earnála

Foráiltear leis an Scéim go ndéanfar ionadaíocht ar Leasanna Earnála mar seo a leanas: -

- Talmhaíocht/Feirmeoireacht
- Comhshaoil/Caomhnú
- Forbairt/Tógáil
- Gnó/Tráchtáil
- Ceardchumann
- Pobal/Deonach
- Cuimsiú Sóisialta.

Is iad Colúin na gComhpháirtithe Sóisialta Náisiúnta do na hearnálacha sin a dhéanfaidh éascú agus comhaontú ar an bpróiseas ainmniúcháin d'ionadaithe ó na hearnálacha Talmhaíocht/Feirmeoireacht; Gnó/Tráchtáil; Forbairt/Tógáil agus Ceardchumann; agus is iad colún an chomhshaoil i gcomhar leis an gColáiste Comhshaoil gaolmhar faoi shocruithe an Líonra Rannpháirtíochta Poiblí (LRP) a dhéanfaidh éascú ar an ainmniúchán d'ionadaithe Comhshaoil/Caomhnaithe.

Déanfar an próiseas ainmniúcháin do na hearnálacha Comhshaoil/Caomhnaithe Pobail/Deonach agus Sóisialta a chinneadh ar bhonn próiseas ainmniúcháin áitiúil tríd an LRP.

Agus iad ag dul isteach san LRP ag leibhéal contae, ní mór do Bhallegeagraíochtaí roghnú a bheith mar chuid de cheann de thrí choláiste toghcháin laistigh den LRP:

- Timpeallacht
- Cuimsiú Sóisialta
- Pobal agus Deonach

DREÁCHT

BALLRAÍOCHT CBS

Beartas Tithíochta & Imeasctha 9 mBall

Cathaoirleach Ainmnithe - An Comhairleoir Noel Cribbin	1
Baill - Comhairleoirí	4
Leas Earnála -	Gnó/Tráchtáil, Forbairt /Tógáil, 1
	Deonach/Pobal (LRP) 2
	Cuimsiú Sóisialta (LRP) 1

Beartas Pleanáil Forbairt Gheilleagrach agus Athbheochana 12 Chomhalta

Cathaoirleach Ainmnithe -	An Comhairleoir Frank Moran	1
Baill -	Comhairleoirí	6
Leas Earnála -	Talmhaíocht/Feirmeoireacht	1
	Gnó/Tráchtáil, Forbairt /	
	Tógáil	1
	Deonach I/ Pobal (LRP)	1
	Comhshaol/Caomhnú (LRP)	1
	Ceardchumann	1

**Beartas Ghníomhú ar son na hAeráide, Iompair agus Comhshaoil
10 gComhalta**

Cathaoirleach Ainmnithe	-	An Comhairleoir Oliver Bryant	1
Baill	-	Comhairleoirí	4
Leas Earnála	-	Talmhaíocht/Feirmeoireacht	1
		Gnó/Tráchtáil	1
		Forbairt/Tógáil	1
		Comhshaol/Caomhnú (LRP)	1
		Ceardchumann	1

**Beartas Seirbhísí Pobail, Cultúrtha agus Éigeandála
9 mBall**

Cathaoirleach Ainmnithe	-	An Comhairleoir Sean O'Brien	1
Baill	-	Baill	4
Leas Earnála	-	Talmhaíocht/Feirmeoireacht	1
		Comhshaol/Caomhnú	1
		Cuimsiú Sóisialta (LRP)	1
		Deonach/Pobail (LRP)	1

Oiliúint:

Cuirfidh Comhairle Chontae Uíbh Fhailí oiliúint agus tacaíocht leanúnach ar fáil do bhaill na CBSanna chun cabhrú leo ina gcuid oibre:-

- Ceardlanna ar bheartas chun na réimsí éagsúla atá faoi shainchúram Choistí an Bheartais Straitéisigh a chlúdach.
- Faisnéisithe ar ról agus ar fheidhmeanna an rialtais áitiúil agus Choistí an Bheartais Straitéisigh.
- An tAcht um Brústocaireacht a rialáil 2015 agus an Cód Trédhearcachta.
- Buan-Orduithe agus rialú cruinnithe CBS.

Próiseas Bunaithe Choistí an Bheartais Straitéisigh

Ord na nImeachtaí

Amscála

Dréacht-Scéim le breithniú ag an gComhairle

Iúil 2024

Comhairle chun ainmniúchán a lorg ó Cholúin Náisiúnta agus ón LRP

Iúil 2024

Comhairle a chur ar an gComhairle maidir le hainmniúchán ó na hearnálacha chuig CBSanna agus an Chomhairle chun glacadh leis an Scéim

Meán Fómhair 2024

An chéad chruinniú de Choistí Beartas Straitéiseach

Deireadh Fómhair 2024

LIOSTA TÁSCACH DE SHAINCHEISTEANNA BEARTAIS

CBS um Beartas Tithíochta & Imeasctha

- Beartais tithíochta sóisialta lena n-áirítear Scéimeanna Cíos agus Leithroinnta a bhreithniú.
- Ról Ú.Á. Roghanna tithíochta Tithíocht/Deonach/Príobháideach.
- Beartas agus Tacaíochtaí do Dhaoine gan Dídean
- Tacaíochtaí úinéireacht tí lena n-áirítear iasachtaí agus deontais tithíochta
- Bainistíocht Eastát Tithíochta / Beartais Rannpháirtíochta Tionóntaí /Iompar Frithshóisialta
- Polasaí Cóiríochta don Lucht Siúil (faoi réir forálacha maidir le Coiste Comhairleach Áitiúil um Chóiríocht don Lucht Siúil)
- Imeascadh Imirceach

CBS um Beartas Pleanáil Forbairt Gheilleagrach agus Athbheochana

- Athbhreithniú agus monatóireacht leanúnach ar bheartais agus ar chuspóirí forbairt gheilleagrach, go háirithe Straitéis Forbairt Gheilleagrach Uíbh Fhailí 2023-2027 agus aon cheann ina dhiaidh sin.
- Athbhreithniú agus monatóireacht leanúnach ar bheartais an Phlean Forbartha Contae
- Ionchur in ullmhú Scéim Ranníocaíochta Forbartha Uíbh Fhailí 2025/6-2029/30.
- Gnéithe eacnamaíochta an Phlean Áitiúil Eacnamaíochta agus Pobail (PÁEP) a ullmhú
- An t-athbhreithniú ar chur chun feidhme eilimintí eacnamaíochta an PÁEP
- Athbhreithniú leanúnach ar ghníomhaíochtaí agus ar bheartais na hOifige Fiontair Áitiúil a chuireann forbairt fiontar agus fiontraíocht chun cinn.
- Beartais forbartha tionscail.

- Beartais Chruthaithe / Chothabhála Post
- Nasc beartais – G.F.T., Fiontraíocht Éireann, Solas, Fáilte Éireann agus tionscnaimh forbartha áitiúla eile.
- Cur Chun Cinn / Forbairt na Turasóireachta.
- Tionchar na mBeartas Náisiúnta agus Réigiúnach.
- Pleanáil Chun Cinn – forbairt agus athbhreithniú beartas.
- Oidhrecht, Caomhnú agus Bithéagsúlacht.
- Saincheisteanna forbairt inbhuanaithe
- Naisc le coistí beartais eile.
- Athbhreithniú ar bhonn leanúnach ar straitéis fhoriomlán don fhorbairt tuaithe
- Aistriú Cóir – saincheisteanna beartais.
- Clár agus beartais maidir le hAthnuachan Uirbeach agus Tuaithe, Athbheochan, Tús Áite do Lár an Bhaile.

CBS um Beartas Gníomhú ar son na hAeráide, Iompair agus Comhshaoil

- Plean Gníomhaíochta ar son na hAeráide.
- Gníomhú ar son na hAeráide sa Chomhphobal.
- Bainistíocht Fuinnimh.
- Feasacht Poiblí agus Oideachas maidir le Comhshaoil agus Gníomhú ar son na hAeráide.
- Teacht Aniar i ndiaidh Tuile.
- Beartas um Rialú ar Thruailliú.
- Plean Bainistíochta Cáilíocht Uisce.
- Beartas Bainistíochta Dramhaíola.

- Beartas Bainistíochta Bruscair.
- Forfheidhmiú Comhshaoil.
- Seirbhísí Uisce Tuaithe agus tosaíochtaí an Chláir Chaipitil.
- Soláthar agus Cothabháil Reiligí.
- Sláinte Ainmhithe agus Cosaint Bia.
- Athbhreithniú leanúnach ar Bheartais Bhóithre Náisiúnta / Réigiúnacha / Áitiúla.

Beartais a bhaineann le ról an chórais iompair:

- Sóisialta
- Eacnamaíocht
- Timpeallacht
- Fostaíocht.
- Saincheistanna Iompair Tuaithe / Uirbeach.
- Beartas Taisteal Gníomhach agus Glasbhealaí.
- Beartais Bhainistíochta Tráchtá.
- Sábháilteacht ar Bhóithre.
- Beartas Soilsiú Poiblí

CBS um Beartas Seirbhísí Pobail, Cultúrtha agus Éigeandála

- Forbairt Áitiúil agus Pobail.
- Cuimsiú Sóisialta.
- Uíbh Fhailí Shláintiúil.
- Aoisbháuil
- Comhpháirtíocht Spóirt
- Comhairle na nÓg

- Beartais Forbartha Leabharlann.
- Beartais Ealaíne agus Chultúrtha.
- Bainistíocht Mhóréigeandála.
- Cosc Dóiteáin, Cosaint ar Dhóiteáin agus Sábháilteacht ó Dhóiteán.
- Cosaint Shibhialta
- Rialú Foirgníochta.

DREACHT